

LA CAMPANA DE GRACIA

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA
AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
TELÈFONO A 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

ELS ETERNS TRIOMFADORS

— Esperant l'Autonomia — us feu més vells cada dia

La majoria magre

El Congrés espanyol se compón de 409 diputats. El Govern del senyor Dato ha tret de les urnes, o de la capsula dels jocs de mans, uns 200 diputats idonis. Si el «pico» del 200 fos de tres o quatre unitats, el Govern no tindria majoria absoluta. Si el «pico» fos una mica més gros, el govern tindria una majoria absoluta aritmèticament, però no políticament. Una majoria parlamentària compacta i forta, com volia el senyor Dato, ha de estar composta, al menys, de 230 diputats.

Es, doncs, evident que el plat electoral no ha sortit prou bé de la cuina del ministeri de la Governació. El senyor Dato, en tastar-lo, ha fet una ganyota. Però ha comprès tot seguit que calia dissimular, i ha dit als periodistes que el plat resulta a gust del Govern. Tot i això, s'ha abstenut de fer escarafalls respecte als talls del plat, és a dir, les actes obtingudes pels anomenats adictes.

La majoria és insuficient o escassa. El plat elaborat pel cuiner galleg del ministeri, és un plat de magre. El senyor Dato l'accepta perquè comprèn que, fins pels Governos, han arribat els temps de les vaques flagues. Per a completar el menú parlamentari de les noves Corts, no hi haurà més remei que combinar una samfaina parlamentària.

Laraó an En Dato Ja estem llestos

Al escriure aquest comentari, s'ignora encara l'exacte resultat electoral. El govern no dona una xifra rodona de diputats adictes, confiant en que podrà extreure dels districtes indecisos la majoria absoluta.

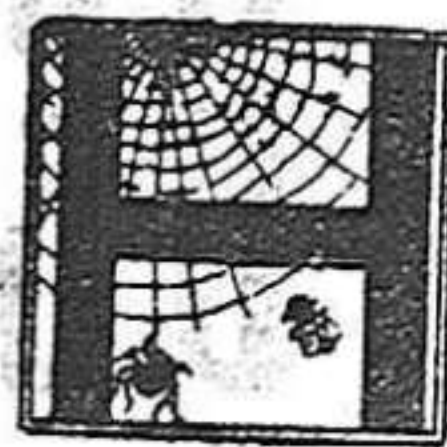
Les eleccions, doncs, no han estat una victòria ministerial. La seva majoria serà precària. Els grups parlamentaris se mantenen, amb lleugeres oscil·lacions, iguals en força. No s'ha aconseguit, doncs, ni la força suficient de diputats idonis per a la restauració dels partits homogenis i turnants, ni anorreament dels grups esquerps com el ciervista, maurista i romanonista. La temptativa d'En Dato ha estat frustrada, malgrat i haver tingut totes les condicions propícies.

Les oposicions, inclos les conservadores, aplaudirien, emperò no tindria raó En Dato preconitzant el renaixement dels grans partits governants? Tots aquests senyors, fins els vinguts de les esquerres, que han format la guàrdia en torn del seny i de l'ordre, contra l'extremisme i l'incoherència deuen confessar que la doctrina d'En Dato és l'única que té congruència i que ofereix garanties a l'ordre. La monarquia ha estat tinguda com necessària i els grans partits turnants són tradició en la monarquia i li asseguren la seva marxa sense trasbalsos, a la manera de la monarquia anglesa, que també ha caminat entre lliberals i conservadors. ¿Per què, doncs, els nostres conservadors, els regionalistes i els seus auxiliars, contrarien els esforços d'En Dato per a afermar l'ordre monàrquic, que és l'ordre que Catalunya, la Catalunya catalanista vol?

Suposem que En Dato hagués observat una neutralitat estricta, deixant els districtes a totes les variades influències. Aleshores, en lloc d'una majoria aglutinada, sorgiria una càdica varietat parlamentària que arribaria fins al fraccionament grotesc. Què podria aconseguir una clara i concreta direcció política? Qui imposaria una coherència en les cambres? Qui impediria la successió de crisis? Recordem que sota el principi del govern parlamentari, preconitzat pel senyor Cambó, les crisis foren successives i inextroncables com mai, formant nusos que més d'una vegada varen estar a punt d'ésser tallats violentment.

Els nostres conservadors deuen glorificar an En Dato perquè ha restaurat la bona doctrina conservadora. Espanya necessita la monarquia; la monarquia demana els dos grans partits, i els grans partits exigeixen unes eleccions on res se deixi a l'albir dels electors, unes eleccions amb el menor nombre possible d'electors. Si nosaltres fossim regionalistes, o auxiliars dels regionalistes, aquesta seria la nostra posició política i electoral. Tot lo altre són contaminacions extremistes, batecs de llibertat perillosos, hostils a l'ordre de l'Espanya oficial i de la Catalunya catalanista.

PARADOX

AEM fet unes altres eleccions. Com les anteriors i les de més enllà no han ofert cap interès. Les eleccions de Diputats a Corts són com els números de *Blanco y Negro*: vist un, vist tots. S'assemblen com dugues gotes d'aigua.

El resultat de la lluita del diumenge passat serà també el mateix de sempre. El govern tindrà una majoria prou feble perquè la vida parlamentària constitueixi per a ell una seguida d'entrebancs i mals-de-cap. Les oposicions monàrquiques, a punt sempre d'enfonsar-lo per a lograr de la monarquia un canvi, no de política sinó de persones. Al marge de lliberals i conservadors, un grapat de republicans que, per a quedar bé, diran alguna cosa de tant en tant, i uns quants socialistes que contribuiran amb altra estridència a la amenitat de les sessions.

L'única cosa que hem de remarcar amb gust de les passades eleccions, és el paper ridícul que ha fet a Barcelona l'Unió Monàrquica. Malgrat haver-se anunciat més que les *Pildores Pinck*, i a pesar de que les circumstàncies actuals afavorien a les patums inconsútils que capitaneja el *sanyó* Sala s'han quedat a la mitja dotzena de mils vots. Aquest resultat honra al poble barceloní.

A Madrid ha passat lo que prevèiem, en un anterior article. Contra el front únic que demanaven els monàrquics, s'havia de constituir un front únic d'esquerres. Units, encara que només hagués sigut per la lluita electoral, socialistes i republicans, hagueren aconseguit més vots que anant dividits i el triomf no hauria sigut com ara per a la candidatura monàrquica.

En resum, no val la pena de que ens hi preocupem. El gall ens espera i fins que hagin passat les festes no volem recordar-nos d'altra cosa que dels turrans.

Per més que sembli que els republicans ja els hem acabat.

JEPH DE JESPU

Raó que tanca de cop

A Naturalesa, sempre sàvia i oportuna, ha volgut aquesta vegada associar-se a la celebració de les eleccions.

Núvols en el cel. Fret en l'atmosfera. Fang i neu en els carrers. El foc de l'entusiasme, el sagrat foc que escalfa el ferro en el que's forgen les grans victòries, restà en la elecció del diumenge completament apagat. Els cors dels electors, tan propensos a exaltar-se, es ressentiren de la fredor del ambient. Els més optimistes i esperançats, els que mai falten, no servaren, ja no el caliu de les jornades glorioses, sinó les cendres del record. En aitals condicions, havia de ésser la lluita del diumenge lo que realment fou. Una desfeta incontestable per a cada un dels factors interessats en la batalla.

L'elector barceloní, atuit de indiferència, balb per a tots els desenganys, sentí davant les tres candidatures ofertes a la seva atenció, un profund i invencible menyspreu. La duresa del temps es filtrà en la seva ànima

amb tanta força, que ni esma tingué per a decidir-se. La possessió de l'acta és ja una dèria per a la majoria dels candidats que han fet de la política un ofici. Del pescar vots una mena de passatemps.

Les conxorxes, l'estira i arronça imposat per les conveniències d'ordre privat, havien de deixar sentir el seu efecte un dia o altre. Els nostres polítics han fet mans i mànegues amb lo que de més preuat puga haver-hi en la consciència col·lectiva. Al poble, senyors, no se l'ensarrona en va. El joc que de temps porten vostès entre mans, havia d'ésser-lo descobert. Del darrer dels ciutadans inscrits en les llistes electorals, pot dir-se que els ha vist ja la de sota.

S'imposa esperar altres temps. Amb el temps una reacció en les costums. La fal·lera de abastar una representació, ha dut als actuals organismes polítics a corrompre la consciència popular, assenyalant al diner el lloc que devien ocupar els ideals. De tal modo s'han posat les coses, que al home ben intencionat i patriota que no disposi de una renda fabulosa, se li fa impossible intervenir avui en la direcció del país. Al punt a que hem arribat, és la bossa del aspirant a representar la voluntat popular lo que més pesa als ulls de la gent. Hi ha qui compta amb unes eleccions com en una collita extraordinària. Es aquesta una taca que pesa damunt de Catalunya, i que tots els discursos, totes les protestes i les recriminacions endregades al contrari no són prou a rentar.

Resultat de la fretura sentida pels nostres polítics? Mides per a abastar una acta, aconseguida a preus fabulosos?

Que el cos electoral hagi arribat a creure que si el senyor que normalment no és capaç de donar el *bon dia*, es desdinerà per a sortir diputat, és que *una cosa o altra hi veu*.

B. DE R.

Aquest número ha passat per la censura governativa

Els obrers i les eleccions

LES organitzacions sindicalistes de Catalunya s'han abstenut de pendre part a la lluita electoral passada, i fins han amenaçat amb l'excomunió a aquells dels seus que no obeïssin fidelment l'ordre abstencionista. Nosaltres no volem ara discutir a fons el problema de la intervenció o del retraïment. Només farem remarcar el fet incontrovertible que enlloc del món, fora d'aquí, practiquen els obrers l'abstenció electoral.

Es pot comprendre que els Sindicats, amb el caràcter de tals, s'abstinguin d'intervenir a les eleccions. Però la massa obrera, sigui per medi de la seva organització política, sigui individualment, hauria de poder intervenir amb tota llibertat en la lluita dels comicis. En una pila d'Estats d'Europa hi ha avui organitzats partits comunistes, tallats segons el patró del partit bolxevista rus. Doncs bé, aqueixos partits comunistes europeus prenen part a les eleccions i tenen representants en les Corporacions electives.

Els comunistes alemanys, els comunistes serbis, els comunistes austríacs, els comunistes búlgars, etc., etc., tenen els seus respectius regidors i diputats. A Itàlia existeix, és cert, un grup extremista que predica la abstenció. Però ho fa, no per raons de principi ni de caràcter permanent, sinó per creure que procedeix fer immediatament la revolució; i en aquest cas la feina de votar és sobrer. En bona lògica, el retraïment sols pot recomanar-se quan està molt pròxima l'apel·lació a la violència. Quan es refusa l'arma del vot, s'ha de tenir a punt una altra classe d'armes.

L'actitud excepcional del nostre proletari, o d'una gran part d'ell, prové, sens dubte, d'estar dirigit per homes ideològicament anarquistes. Respectem totes les idees. Però hem de fer notar que la nostra terra és avui el darrer refugi, no ja de les idees, sinó dels procediments anarquistes, que en l'ordre social pertanyen al segle XIX. Les ten-

dències que avui predominen en el món són, en el camp moderat, les del trade-unionisme anglès, del qual no es diferencia avui gaire el sindicalisme de la Confederació General del Treball de França. I en el camp extrem predomina el comunisme a la russa, que en moltes coses es situa molt lluny de l'anarquisme tradicional.

No posem ni triem diputats, però fem remarcar aquest fet.

FULMEN

Parlamentarisme espanyol

QUIN interès podien proporcionar en l'actualitat unes eleccions espanyoles? En la preparació d'aquesta farsa tan vella i que sempre es representa de nou, podria

trobar-s'hi alicient capaç de satisfer l'inquietud renovadora de l'home d'esquerra convençut de la necessitat i urgència d'una transformació?

Allà el conservadurisme i l'insípida munió de moderats satisfets, pacients espectadors de l'antiga tragèdia; a ells totes les baixes ambicions i intrigues que es despleguen, així com l'absoluta ineficàcia del resultat podria ésser-les-hi un motiu d'esbarjo i satisfacció, podria deixar-los en la creença de que així compleixen els més alts deures cívics.

Però els homes d'avencada, en la superioritat ideològica en que havien d'apoiar-se, com suportar encoratjats el contacte d'una lluita innoble, de petiteses i habilitats de sota mà d'una burda insolència que gairebé es mantenia arreu i a base del trist sopor d'una massa mísera i viciada, així que d'immiscuir-s'hi forçosament hauria tingut de contagiar-se de la corrupeleta i servir d'oblívida comparsa a l'espectacle?

I aquest es continuarà en la gestió d'un parlament magnífic, enervador d'energies progressives, de l'enorme parauleria del qual poc n'ha de sortir que dongui satisfacció a modernes i sentides necessitats i on serà sofocada tota sana rebeldia; forces i temps esterilitment malgastats en un niu de xismografia, al fi i al cap lògica conseqüència de les tals eleccions.

Ésser contrari de tot aquest engany i fer-hi oposició seria i raonada, no és ben llegítim? No és una posició aïrosa i valenta la dels homes convençuts que rebutgen aquest caduc sistema d'intriga parlamentària pel fundat temor de trobar-s'hi vençuts i desenganyats?

Interessar-se activament i amb serietat per unes eleccions i entusiasmar-se infantívola-ment en favor d'un candidat, acceptant el personal desinterès, és cosa fàcil, fins és el primer impuls d'ingenuïtat del que es dona incautament a la preparació que li fa, sense necessitar cap esforç mental; però no és pas igual ésser-ne contrari. Els que ho són, per endavant han recapacitat sobre la cosa, deduint-ne del recompte la seva disconformitat.

I és així que són d'altra condició; hi ha en ells una fortitut que no tenen pas tots els altres; no són pas remat sumís; de segur són gent de conviccions que saben sobrepujar-se a l'ambient.

No hi ha que confondre, però, als adversaris del règim parlamentari a Espanya amb els que per una causa o altra practiquen l'abstenció. Abstenció i retraïment, encara que de sentit oposat a intervenció són posicions que perteneixen al mateix sistema, ja són paraules de l'argot electoral que sols expressen el cas particular d'una elecció o un estat personal, i que acoplen a tots els abúlics, indiferents, als infelicitment nuls, orfes d'idealitat.

En canvi els adversaris, particularment els que ho són en col·lectivitat, si el rebutgen per creure'l dolent és per a esmerçar la seva activitat en altra esfera que creuen resultarà de més eficàcia.

Però el que és partidari de l'intervenció parlamentària i molt senyaladament en temps d'eleccions, cerca i troba tota classe d'arguments per a justificar la seva actitud i reduir l'oposició dels contraris; se reco mana la presentació de candidats en atenció de les coses més peregrines.

Un dels exemples més retrats pels que

integren partits avençats i partidaris d'anar als comicis, és el cas d'Itàlia, on a la vegada que els socialistes gairebé s'han apropiat del parlament, s'ha creat en tot l'Estat un admirable ambient de renovació, per lo qual, i apoiant-se en aquest fet cert, se'n dedueix l'utilitat i conveniència d'una forta acció parlamentària.

Però aquest cas és com la majoria dels que es citen de l'estranger, que si convenen a lo que s'afirma, allavors son decisius; però si se oposen a lo sustentat es diu que són cassos particulars de cada nació, de conformitat amb la seva idiosincràcia i que no devem imitar-los en res, ni tenim perquè fer-ho. Si a Itàlia, per múltiples causes, poden verificar unes eleccions força veritables i el poble està habituat a una lluita sincera i que se'n serveix a la mida de ses aspiracions, no és cap raó que ens empenyi a nosaltres a seguir el mateix camí quan és segur no hi ha en aquest ordre res de comú entre les dues nacions. Hi ha acàs paral·lel entre la monarquia anglesa i l'espanyola, entre els dos governaments? Se pretindrà, doncs, també que els sindicats espanyols han d'ajustar acció i comportament als anglesos?

Si el règim parlamentari a Itàlia, als homes d'avençada els resulta apte i eficaç, el continuaran practicant amb fermesa i sense vacil·lacions, i ja no es preguntaran la seva o no conveniència. Però el fet de res ens serveix a nosaltres que devem pendre norma i exemple a la vista dels factors d'aquí mateix, i aquests són desoladors.

Es clamava per la lluita electoral, per una intervenció enèrgica; que ens preparéssim per a despertar i commoure i que les eleccions arribessin a ésser una veritat; molt bé. S'ha fet una elecció, i se'n farà una altra, i una altra; esmerçarem forces extraordinàries per a depurar-les, i després de passar molt de temps per a extirpar la corruptela—si és que podem, i les eleccions no han corromput a tots els electors—treurem nombrosos diputats, els quals amb els anys faran feina social profitosa, i allavors... però allavors a Itàlia que ja es troben que no han de crear-la, amb una situació que els permet obrar legislativament, potser ja no guardin ni memòria dels actuals parlaments.

Es convenient entregar-se a l'ardua empresa de depurar les eleccions, d'empendre la lluita amb fe, tal com es fan, vist l'horitzó electoral espanyol? Sigui el que es vulgui, es voti o no es voti, és ben segur que en el temps present no seran pas les Cortes les que portin cap transformació.

LL. PUJOL MASSAQUER

Aquest número ha passat per la censura governativa

Entre moros

—Que no ho saps Ja-ma-la-já? Han xiulat an En Cambó.

—Potsè aixís—¡oh, gran Alá!— el faran entrà en raó.

DE LA VIDA DE LLUITA

Cas vertdic

'Antoni era un xicot obrer qui, tendre encara, anà a Barcelona per a aprendre un ofici, com tants d'altres. Passà per les baquetes d'un aprenentatge, sofrí els desenganys que proporciona el topar-se amb tants encarregats sense ànima, i sofrir les impertinències de companys de treball, envanits d'haver sigut fadrins quan ell era aprenent, fent-ne de l'antigor d'operari, arma de desprecis, motiu de superioritat.

Soportant injúries de tots, sobre tot dels més cridats a sentir pietat i respecte pel futur company d'exploatació, arribà a l'emancipa-

ció del aprenentatge, adquirint aquells benefici materials i morals consuetudinàries.

Era l'Antoni un bon soldat de l'exèrcit obrerista, havent palesat els seus entusiasmes per la santa causa de les obreres reivindicacions, sense temensa a la persecució tant vegades realitzada a les palpenes per les autoritats, poc o no gens predisposades a benefici del productor desposseït d'una prioritat concedida àdhuc per la justícia i el sentit comú.

Més d'una vegada anà a la presó; més d'una vegada saborà l'amargura del desengany, indignant-se davant del procedir desconsiderat de quins tenien el deure de plànyer i d'admirar-lo quan més negres eren les hores del seu honorat, magnífic pelegrinatge.

Sofrí les cruas batzegades de la necessitat, sentint-les bon troç més punyentes per tenir

lluny la dona que va portar-lo al món, doncs ell no volia deixar de satisfer aquella necessitat de l'ànima, aquells deures que els sentiments de cadascú fan o no fan inviolables, sagrats.

Sense deixar d'ésser lo que havia sigut sempre, se sentí inundat d'una onada freda, i aquella onada venia del mar de la reflexió. Pensà que tal vegada havien sigut massa vehements els entusiasmes dels seus inicis en la vida sociatària, en fer-se càrrec de l'estat primitiu en que's trobava la majoria dels seus amics i companys d'exploatació, no responent amb aquelles accions dictades pel reconeixement del sacrifici que, com flor camperola, naixia de la seva ànima ben trempada.

Se feu casolà, deixant-se del continu assistir als llocs concorreguts, on havia après a desvetllar la llengua, i ensenyat a tants rudimentàries lliçons de sociologia. Dedicà al llibre, el millor de tots els companys, ses hores vagatíves, afermant les seves conviccions revolucionadores, fent-se possibilista del ideal de reivindicació de les classes treballadores.

Dispeser d'una senyora que havia vist caure, com fràgils castells de cartes les fantasies d'un viure esplèndid, sense amoinos, castigada pel destí insaciabla, condemnada a solitud i orfanesa, passava l'Antoni els dies sense oblidar a la seva mare, afavorint-la en tot quant depenia d'ell. La dispesera se l'estimava, i no era el seu amor altra cosa que un sentiment exaltat de respecte envers aquell compendi de qualitats recomanables, incapaç de la més lleu acció fràgil o incorrecta. La diferència d'edat no consentia altra cosa i la senyora Maria tenia el cervell ben equilibrat.

Les bregues, inevitables entre elements, poderosos tots, que no han sapigut, ni han pogut, ni han volgut quasi mai barallar-se amb altres armes que les de la irreflexió, desiguals i malèfiques, tragueren la ciutat del seu marc convenient, encenent-se la flamarada del odi en el pit de tots. S'apel·là al terror; els enemics conscients o inconscients de la pau i la prosperitat ciutadanes, posaren el crim de moda, fent-lo més repugnant i més desvergonyat.

Les autoritats, com sempre, apelaren a la repressió, i l'Antoni, el xicot honorat i condolgut d'aital desvallestament, protestant-ne en lo pregó del seu esperit, enemic de tota violència que no's presentés amb la cara descoberta, fou detingut. La fitxa antropomètrica que tenia a la presó, de quan els seus exaltaments idealistes, que el subjectaren a un èxode inoblidable, havia sigut objecte d'una revisió.

Al cor de la nit se'l emportaren, lligat com

EL VOT D'EN SEBASTIÀ

COM tots els dissabtes, en havent sopat, anà En Sebastià, avui fa vuit dies, a jugar-se el cafetó a La Lira Provensalense.

Ultra fer un fret del botavant, plovia, al carrer. La tebior del local, curull de concurrents, lo agradós de l'entreteniment, tant com allò de que era dissabte, i essent dissabte no vé d'un quart, sigueren raons suficients per a que perllongués En Sebastià la seva sessioneta de manilla, un xic més de lo que generalment sol fer-ho.

Eren les dotze ben tocades, quan acabat el cigaló de comiat, enfilà el carrer d'Enna i tirant pel de Wad Ras, desert en aquella hora i amb aquell temps, s'encaminà al seu piset, on feia estona que l'esperava la Quima, frisoza per la trigança.

Unes amables, senzilles paraules de salutació i d'excusa i, sense més compliments, s'aclofà En Sebastià al llit, flairos de bugada i tebió a l'ensemps.

—A quina hora vols que et cridi?

—Espera a que em desperti.

Tal sigué la expressió darrera canviada entre En Sebastià i la seva esposa, que confiada, tranquil·la per sentir-se amparada, es donà definitivament al repòs.

Sense concedir-hi importància, com si diguessim, de passada, s'havia parlat aquell vespre a La Lira Provensalense, de la solemnitat política, decretada per a l'endemà.

Els amics que al·ludiren a la votació per a diputats, ho havien fet maquinament. Com per a anotar l'actualitat. No hi havia per a que anar més enllà, des del moment que no consenten els Estatuts controvèrsies sobre política o religió. Els fins perseguits per La Lira, puraments artístics, deixen als socis en llibertat d'opinar com millor els sembli.

En Sebastià, seguidor fervent de l'obra empresa per En Clavé, és lliberal per naturalesa. I prou. La fal·lera de la musica, el sentir-se ni envejós, ni envejat, impediren a les corrents que han trasbalsat la consciència obrera, el fer presa en el seu esperit equilibrat, servador de la divisa que diu: Salut i feina.

Es, doncs, treballador i corista. Treballador, des dels tretze anys, i n'ha complert ja quaranta dos. Corista des de que començà a sortir de nits. En l'actualitat, degà, gairebé, de La Lira, de la que s'enorgulleix portant-ne el penó, els dies de solemnitat. Diguem, per a acabar, que té En Sebastià de la política, una idea poc concreta. Uns Pescadors, unes Fiors de maig, unes Gales del Cinca, ben ajustades, tenen per a ell més importància que totes les soflames i tots els retoricismes de tots els capitostos de tots els partits.

Gràcies a la seva simplicitat de criteri, pogué adormir-se, el dissabte sense pensar en el deure que com a ciutadà li imposava la llei. Sense preocupar-se de lo que al llevar-se

faría. Pensant, abans, en no sé quin entrebanc, que destorbava el poguer assajar aquesta setmana les tres vegades que marca el Reglament.

Així aclucà En Sebastià les parpelles. Amb justícia pot dir-se d'ell, que es preparà per a fer el son del just.

Anaven a tocar les deu del diumenge, quan prèvia l'indispensable deixondiment, decidí En Sebastià deixar els llençols.

El matí era trist. En Sebastià, que en obrir el finestró anava en calçotets i samarreta, s'esborronà en veure a la teulada d'un magatzem proper, nombroses tofes de neu.

Esguardà ensonyat, el rellotge. Dubtà entre vestir-se o reintegrar-se al llit, quan la Quima, arribant de la plaça, obrí la porta. A prec de la seva esposa, necessitada de temps per a endreçar el pis, es decantà per lo primer.

S'apropà a l'aiguera, és rentà com convenia, i en havent tastat un most es llençà al carrer. L'aire era fret. L'atmosfera, humida. La primera observació feta per En Sebastià, sigué la de que no semblava diumenge. Pensà tot seguit que no li restava més abrillat que la sala de cafè de La Lira, si volia passar còmodament la tarda.

La Rambla del Triomf, on els altres diumenges es deixa caure en espera de l'hora de dinar, restava materialment deserta. Els taulons empleats en la bastida de La Alianza —la autèntica, la del Poble Nou—, servaven un vell record de la nevada caiguda dues nits abans. Dels amics amb qui solia fer-la petar, no n'ovirava un per remei. Feia taro. La gent caminava bronzenta.

En Sebastià permanesqué un moment indecís. Tornaria a casa? S'arribaria a La Flor de Cuba, a fer el vermut?

Estant en aquestes, encertà a passar un company de treball. Venia, segons declaració, de votar.

—I tu?

—Vols que et sigui franc? L'ase'm reflexió si hi havia pensat.

—Mal fet. Després voldràs parlar, si el govern no sirga dret. Com queixar-nos, si no utilitzem un dret sacratíssim?

—Home...

—Què home, ni què romansos! L'abstenció és un tanto que s'apunten els contraris. La teva conducta, en aquest punt, és contrària a això i allò...

Amb tals termes censurà el company lo que estimava un mancament per part d'En Sebastià, que no tingué aquest més remei que sortir del retraïment, i arribar-se al carrer de Sant Joan de Malta, per tal de poguer emetre el vot.

A favor de qui? Heu's aquí el compromís terrible, que tot d'una es plantejà a sí mateix.

Per qui votaria?

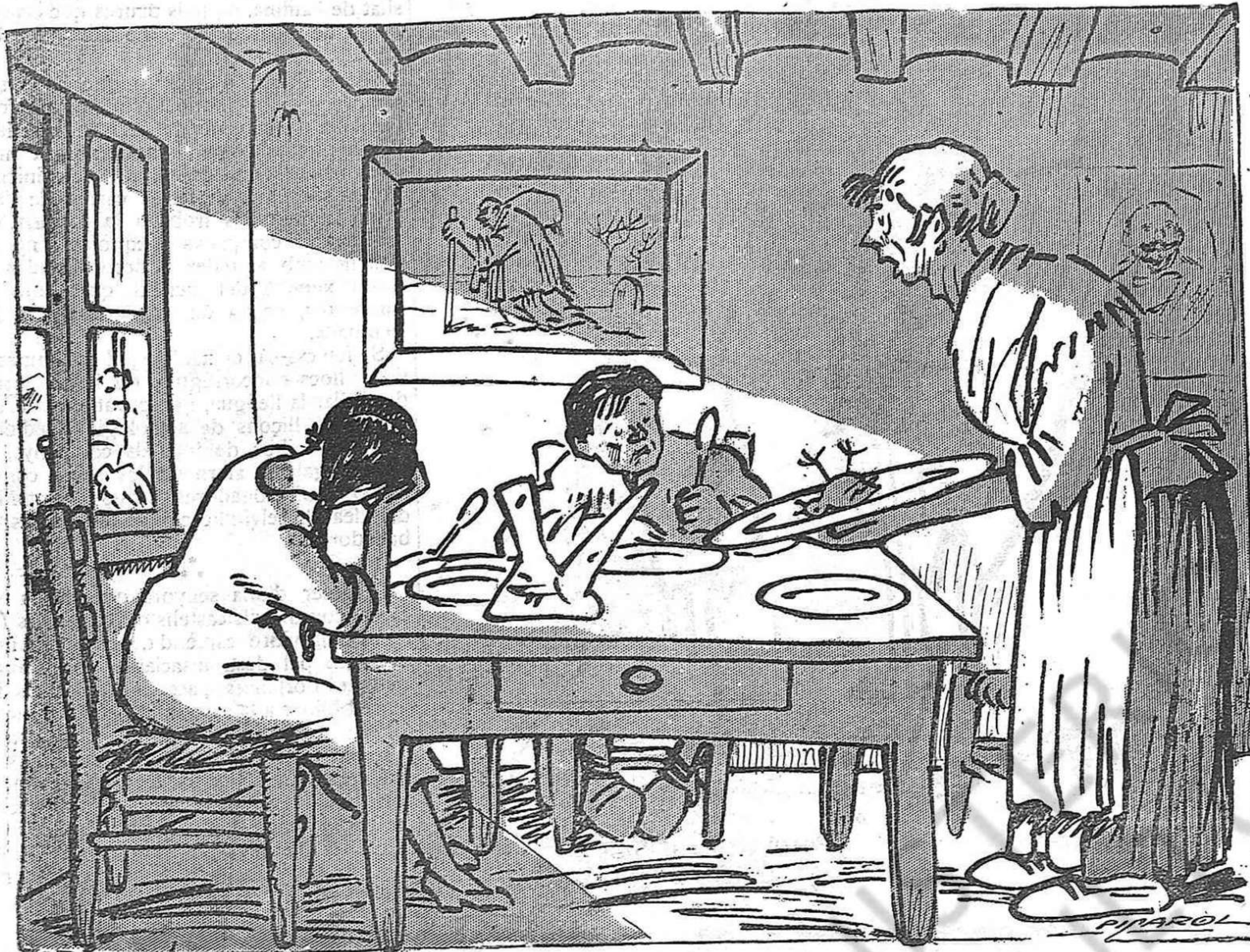
El company entusiasta que l'invitava feia un moment, cregué un deure deixar-lo en llibertat.

I En Sebastià, semblant-li el carrer un erm sens fi, no encertava per on tirar.

—Si pogués deixar a l'urna un grapat de neu...—pensà, ignorant que en la solució que a ell li semblava un disbarat podia anar-hi tot un símbol.

JOSEP ARTÍS

Cada casa és un món

—Fills meus, el gall de Nadal s'ha convertit en pardal.

un Crist, a la presó i als pocs dies, junt amb bona colla de detinguts com ell, fou conduït al barco que d'via endur-se'l mar enllà, al inhospitalari reducte d'un castell, situat damunt d'un turó illenc. Pobre Antoni!

Ja havia marxat el barco quan la despesera rebé, a nom de l'Antoni, una carta. Venia del poble on residia la mare de l'Antoni i la senyora Maria es cregué obligada, ateses les ordres del seu dispeser, a obrir-la, llegint que la mare del detingut havia caigut greument malalta, demanant al fill que a corre-cuita anés a veure-la, si hi era a temps a trobar-la amb vida.

Ve't aquí la senyora Maria no sapiguent com eixir de la batuda. Com s'ho manegaria per a fer sapiguer depressa la mala nova al seu dispeser? I no fóra dolorós atormentar a la víctima d'una persecució amb el trago amarc de la greugetat de la seva mare?

I a la mare, com dir-li que el seu fill no podia córrer amorós als peus del llit del dolor, per estar encadenat terres enllà?

El cas és que calia decidir-se amb urgència, i tras consullar-ho amb qui podia aconsellar-la, escrigué una carta a la mare del Antoni. Calia mentir: hauria estat massa dolorosa, massa punyent la veritat en aquelles circumstàncies. I la carta que la despesera escrigué a la mare malalta, parlava de una malaltia que tenia el fill, i d'una pila de graus de febre...

J. COSTA I POMÉS

NADALES

«En este mundo traïdor», el bon Campoamor ja ho deia, tot se sol veure al través de les pròpies conveniències.

Demà és Nadal, jorn feliç, que tot l'univers celebra per fe, per gregari impuls o per afició a la gresca. Però, penseu un moment amb aquesta diferència: al candidat victoriós quin Nadal més dolç l'espera! Al candidat derrotat, quina diada més negra!

—Jo anava a treure la grossa, i se m'ha escapat.

—Per què?

—Per una mala partida que m'ha jugat el Govern. Vaig somniar que la treuria el 45,010,

ho vaig somniar tres vegades, tres vegades! ho sent? Tres! Ja veu si era cosa certa.

—Bueno, si; però, per què no anava a comprà aquest número?

—Prou que hi vaig anar, ja ho crec! Però el Govern, el gran murri, per desbaratà els plans meus, només va posar a la venda que quaranta mil bitllets.

*

Cau la neu tan abundant, que cobreix tota la terra. Quin gruix n'hi ha, fillets de Déu! Deu centímetres, vint, trenta!... No crec que mai s'hagués vist una nevada tan sèria.

No obstant, estigueu segurs que de l'abundància aquesta cap benefici en treurem. Quan les carícies ardents del juny es facin sentir amb perfidiosa insistència, ja veureu com els gelats aniran tan cars com sempre.

*

—Mare, truquen.

—Qui és? Vès, mira-ho.

—Es el vigilant, En Roc, que vé a portar-nos la dècima.

—Bo!... Diga-li que no hi sóc.

—Mare, truquen.

—Mira qui és.

—Es el noi gran de la dida que ens du un parell de capons.

—Vès, fes-lo entrar desseguida!...

*

Un senyor molt previsor fa poca estona m'ho deia:

—El gran dinar de Nadal!...

Que me n'ha donat de feina reunir tots els elements que en el programa intervenen! Però a l'últim ho he lograt. Tinc un gall que fa onze terces, tinc les prunes i els pinyons,

tinc un meló de València, quatre perdius colossals, turrans de cinc o sis menes, vins de no sé quants colors, tres paperines de neules...

Ara, per no oblidar res, compraré un pot de magnèsia, i ja ho tindrè tot a punt per fè... i per desfer la festa.

C. GUMÀ

REPICS

Per gran número de vots, ha sortit elegit diputat per Sabadell En Lluís Companys.

Aquesta elecció ha resultat d'una gran significança política.

Vé a ésser lo que els castellans ne diuen un «mentís».

Vol dir, senzillament, que allò que alguns se creien haver matat, no és encara ben mort.

Ha mort, a Barcelona, el distingit escriptor i poeta Simón Alsina i Clós.

Era el senyor Alsina un dels més antics i estimats col·laboradors nostres, prèix havia publicat en les planes de LA CAMPANA DE GRACIA, de L'Esquella de la Torratxa i dels respectius almanacs, nombrosos treballs literaris, des de els primers anys, quasi pot dir-se des de la fundació dels nostres setmanaris.

Era un poeta festiu enginyós que escrivia versos amb molta facilitat; i en tots els seus originals demostrava gran amor pel progrés i un excel·lent bon gust literari.

D. E. P.

Com de costum, En Pere Rahola és el que ha tingut més vots.

Es, senzillament, perquè En Pere Rahola té una significació liberal i catalanista que no poden arribar a tenir els altres regionalistes a pesar dels discursos i de les propagandes farruques.

Això hauria de fer obrir els ulls als directors del moviment nacionalista.

Però ai!... als ulls hi tenen els de La Lliga una vena.

Millor dit, una lliga-cama.

Al mateix Govern civil s'admiraven, diumenge el vespre, de que la jornada electoral hagués transcorregut sense el més petit incident.

A nosaltres no'ns estranya gens tanta calma. Els incidents venen sempre promoguts per l'entusiasme, pel foc sagrat.

I qualsevol sentia, diumenge, el foc sagrat, havent-hi encara un pam de neu al terrat de cada casa!

Es veu que els anglesos tenen un gran interès en donar una treva a les repressions que s'executen a Irlanda.

No sabem si, per la seva banda, els irlandesos acceptaran aqueixa forçada vaga de braços caiguts. Però per ara continuen a la Verda Erin els atemptats de tota mena.

Lloyd George voldria menjar-se el gall de Nadal amb tranquil·litat, i això no sembla pas que ho arribi a aconseguir.

Si acàs serà un gall farcit de pirotècnia.

Imprempta LA CAMPANA i LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8

Un domador de feres

—Estimat públic, aquí et presento un nou sistema de domesticar lleons.

En premsa: ALMANAC de LA CAMPANA DE GRACIA per a 1921